

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Szegedi Ítéltábla a dr. Ollé Tibor ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** alatti lakos felperesnek - a Prágai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Prágai Gabriella ügyvéd) által képviselt **alperes neve (címe)** alatti lakos alperes ellen élettársi közös vagyon megosztása iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2009. február hó 25. napján kelt 9.P.20.242/2008/9. sorszámú közbenső ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

KÖZBENSŐ ÍTÉLETET :

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét **részben és akként változtatja meg**, hogy a peres felek élettársi kapcsolatának kezdő időpontját 1997. január 1. napján állapítja meg. Egyebekben az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 10.000.- (Tízezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek 1993. decemberében kerültek közelebbi kapcsolatba egymással, majd 1996. év elejétől élettársi kapcsolatot létesítettek az alperes cége által bérelt **/cím 1/** alatt található lakásingatlanban. Életközösségük ideje alatt a háztartási munkákat a felperes végezte, a felek szabadidejüket közösen töltötték és jövedelmeiket is közös célra használták. 1997. végétől gyermekvállalást terveztek. 1998. május 13-án került megvásárlásra a **/cím 2/** alatti lakásingatlan, amelynek tulajdonjogát az alperes nevére jegyezték be az ingatlan-nyilvántartásba. 1998. december 28. napján a felek kapcsolatából ...

utónevű gyermekük született. A **/cím 3/** szám alatti szerkezetkész családiházias ingatlanra 2001. január 4. napján az alperes mint vevő adásvételi szerződést kötött. Az ingatlanba az élettársak gyermekükkel - a kivitelezés teljes befejezését követően - 2001. karácsonyán költöztek be.

2002-ben a felek megvásároltak egy, a **/cím 4/** utcában található garázsingatlant, amelynek tulajdonjoga szintén az alperes nevére került bejegyzésre az ingatlan-nyilvántartásba.

1996. december 29. és 1998. szeptember 26. között a felperes beltagja, míg az alperes kültagja volt a **/cég 1/-nek**.

2005. január 24-én az **/cég 2/** egyik tulajdonosa ügynöki kereskedelmi tevékenység ellátására, banki átutalások elvégzésére és árubeszerzésre adott a feleknek meghatalmazást.

2005. év elején a felek kapcsolata megromlott. A felperes 2005. március 30. napján öngyilkosságot kísérelt meg. A kórházból testvéréhez távozott, majd ismét az alpereshez költözött. Ettől kezdve azonban a felek kapcsolata hullámzó volt, korábbi konfliktusaik újra felszínre kerültek.

2005. folyamán Horvátországban ... szigetén az alperes 3 apartmanra kötött adásvételi szerződést. A felek közösen utaztak a helyszínre a foglaló átadása céljából és ezután is többször tartózkodtak a szigeten együtt. Ha az alperes egyedül utazott, rendszeresen hívta telefonon a felperest.

A felek élettársi kapcsolata 2007. februárjában szakadt meg, amikor a felperes a testvéréhez költözött.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperessel 1994. májusától 2007. februárjáig tartott élettársi kapcsolatuk időtartama alatt vásárolt **/cím 4 alatti/** garázsingatlan, a **/cím 3/** alatti lakóház, a **/cím 5/** szám alatti üzlethelyiség, valamint a ... szigetén vásárolt három apartman 4/10 tulajdoni illetősége élettársi közös vagyon jogcímén őt illeti. Egyben kérte az ingatlanokon fennálló közös tulajdon megszüntetését oly módon, hogy az ő (felperes) kizárólagos tulajdonába kerüljön a **/cím 3 alatti/** ingatlan, míg az alperesébe a garázs, az üzlethelyiség és a horvátországi apartmanok. Egyidejűleg 2.800.000.-Ft értékkiegyenlítésre tartott igényt.

Az alperesi ellenkérelem a kereseti kérelem részbeni elutasítására irányult. Az alperes az élettársi kapcsolat időtartamát az 1998. májusa és 2005. év januárja közötti időszakra ismerte el.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével megállapította, hogy a peres felek 1996. év elejétől 2007. év február elejéig éltek élettársakként együtt. Határozatának indokolásában rámutatott, hogy a hozzátartozók és az egyes peres felekkel baráti kapcsolatban álló személyek tanúvallomásai érdektelennek nem tekinthetők, ezért a tényállás megállapítása során ezeket csak akkor vette figyelembe, ha az abban foglaltakat az eljárás egyéb adatai alátámasztották. Érdektelennek tekintette ugyanakkor **/tanú 1/** és **/tanú 2/** tanúkat, akiknek vallomása alapján határozta meg, hogy 1996. évben a felek élettársi kapcsolata már fennállott. A tanúk igazolták az élettársi együttélés megállapításához szükséges törvényi feltételeket,

így a közös gazdasági célok érdekében történő együttműködés tényét is. Értékelése szerint ezt támasztja alá az is, hogy a **/cég 1/-**nek 1996. évben mindkét fél a tagja volt. Az életközösség megszakadása időpontjának vizsgálatánál **/tanú 3/, /tanú 4/ és /tanú 5/** tanúk vallomásai, a csatolt video-, illetőleg fényképfelvételek, valamint az alperes telefonhíváslistája alapján megállapította, hogy a felek életközössége 2005. évben még nem szakadt meg véglegesen, arra csak 2007. február elején került sor. Ezzel ellentétes bizonyítékot az alperes nem szolgáltatott az elszámolások csatolásával sem, hiszen azok 2007. januárját követő időszakra vonatkoztak.

A közbenső ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést annak részbeni megváltoztatása érdekében akként, hogy a felek 1998. májusától 2005. év január hó 8. napjáig éltek élettársi kapcsolatban. Fellebbezésének indokolásában sérelmezte a tanúvallomások elsőfokú bíróság általi mérlegelését, és a peres felek vállalkozásaira, munkavégzésére vonatkozó ténymegállapításokat. Véleménye szerint a peradatok arra utalnak, hogy a peres felek élettársi kapcsolata 2005 elején szűnt meg, amit alátámaszt a felperes által a pszichiátriai szakértőnek előadott tényállítás, **/tanú 4/ és /tanú 5/** tanúvallomása, valamint a felperes öngyilkossági kísérlete is. Az ezt követő közös horvátországi utazásokat azzal indokolta, hogy a felperest az alperes nem kívánta otthon hagyni a gyermekkel. Utalt az elsőfokú közbenső ítéletben szereplő elírásokra is.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének helybenhagyására irányult. Vitatta az alperes fellebbezési tényállításait, elismerte ugyanakkor a fellebbezés utalásait az elsőfokú határozatban szereplő elírásokra vonatkozóan.

A fellebbezés **részben alapos.**

A másodfokú bíróság mellőzte a tényállásból az elsőfokú közbenső ítéletnek a peres felek vállalkozásaira, munkavégzéseire vonatkozó megállapításait a **/cég 1/-**ben fennállt tagsági viszony kivételével, miután azok az élettársi kapcsolat időszakának megállapításához szükségtelenek.

Korrigálta ugyanakkor a peres felek által a fellebbezési szakban hivatkozott és az elsőfokú határozatban szereplő releváns elírásokat a peradatok, csatolt okiratok alapján.

Módosítja továbbá a tényállást **/tanú 1/, /tanú 6/, /tanú 4/ és /tanú 2/** tanúk vallomásai, valamint a 19. sorszámú beadvány mellékleteként csatolt tulajdoni lap-másolat alapján annyiban, hogy a felek 1997. év elejétől létesítettek élettársi kapcsolatot.

A felek között nem vitásan fennállott a Ptk. 685/A. §-ában szabályozott élettársi kapcsolat, ennek csupán a kezdő és végső időpontja volt vitatott. Ebből kifolyólag a döntés során kiemelt jelentősége volt a bizonyítási teher alakulásának. A Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak

a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. Így annak bizonyítása, hogy az alperes által elismerttől eltérő, korábbi időpontban kezdődött a felek élettársi életközössége, a felperest terhelte, míg a végleges

megszakadás időpontját - a felperes állításaival és bizonyítékaival szemben - az alperesnek kell igazolnia. A rendelkezésre álló tanúvallomásokat vizsgálva ugyanakkor megállapítható, hogy azok közül kevés teljesen elfogulatlan, érdektelen volt, amelyre tényállást lehetett alapítani.

A felek együttélésének élettársi jellegéről a Ptk. 685/A. §-ában szabályozott kritériumok alapján szükséges dönteni, így e feltételek adott időszakban, időpontokban való fennállása határozza meg az élettársi kapcsolat kezdetét és végét. A Legfelsőbb Bíróság számos eseti döntésében rámutatott arra, hogy a közös háztartásban élők vagyoni viszonyaira, a Ptk. 578/G. §-ában foglalt szabályozás alkalmazására - egyéb feltételek megléte esetén is - csak akkor kerülhet sor, ha a felek legalább hallgatólagosan egyetértének abban, hogy a közös gazdasági tevékenységük eredményeként szerzett vagyont közös célra használják fel. Nem eredményezheti tehát a Ptk. 685/A. §-a szerinti élettársi jogviszony létrejöttét a közös lakásban, közös háztartásban, érzelmi közösségben történő együttélés, ha a felek gazdasági együttműködése kizárólag a közös életvitel költségeinek fedezésére terjed ki, egyébként viszont vagyoni függetlenségüket fenntartják, közös gazdasági célokat nem tűznek maguk elé (BH. 1998. 83., BH. 1998. 588., BH. 2007. 122., valamint BH. 2008. 188. számú eseti döntések). Az 1994-es évre a felperes a már hivatkozott jogszabályhelyben felsorolt szükséges feltételek egyidejű megvalósulását bizonyítani nem tudta. A közös gazdasági tevékenység a felek között csak 1996. év végétől valószínűsíthető, bizonyossággal pedig kizárólag 1997. legelejétől állapítható meg. Az érdektelennek tekinthető tanúk közül egyedül **/tanú 1/** utalt olyan körülményre, amelyből következtetni lehet arra, hogy a felek az általuk megszerzett vagyont közös célra, lakásvásárlásra kívánták felhasználni. Mivel vallomása 1996. évre vonatkozott, a felek együttélése az ezt megelőző időszakban jogilag élettársi jellegűnek nem minősíthető egyéb erre utaló bizonyíték hiányában.

/tanú 6/ tanúvallomása alapján ugyanakkor időben pontosabban behatárolható, hogy a **/tanú 1/** által említett körülmények 1996. végétől, 1997. elejétől következhetnek be. A tanú ugyanis cáfolta a felek együttlakásának tényét, azonban 1996. év végén - előadása szerint - a **/cím 1/** alatti bérleményben a korábbi négy bérlemből már csak az alperes lakott, tehát a tanúnak nem lehetett rálátása az ezt követő időszakban a felek kapcsolatára. Így ekkortól - a szükséges feltételek megvalósulásával - a felek kapcsolata jogilag is élettársi jellegűvé vált. A figyelembe vett tanúvallomásokat az időpontok, illetőleg célok tekintetében utalásaikkal alátámasztják **/tanú 4/** és **/tanú 2/** tanúk nyilatkozatai is, valamint a 19. sorszámú beadvány mellékleteként csatolt tulajdoni lap másolat, amelyből megállapítható, hogy a bérleményben korábban az alperessel együtt lakó **/személy 1/** már 1994. december 6-ától lakástulajdonnal rendelkezett.

A felsorolt bizonyítékokat a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése alapján mérlegelve állapította meg az ítélőtábla, hogy a peres felek 1997. január hó 1. napjától jogilag is élettársakként éltek együtt, hiszen ekkortól a Ptk. 685/A. §-a szerinti összes

feltétel megvalósult kapcsolatukban, így a közös gazdasági cél is, amely a lakásvásárlásra való közös takarékoskodásban állt.

Ítt kíván kitérni az ítéltábla az alperes által a fellebbezési szakban 2. sorszám alatt csatolt, **/tanú 1/** tanú élettársától, **/személy 2/-**től származó nyilatkozat értékelésére. A nyilatkozat nem közokirati (Pp. 195. §), illetőleg teljes bizonyító erejű magánokirati (Pp. 196. §) formájú, ekként nem szolgál teljes bizonyítékkul arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette. Ettől eltekintve sem szolgálhat azonban az okirat a bíróság döntésének alapjául, ugyanis nem állapítható meg annak tartalmából, hogy a nyilatkozat megtétele előtt figyelmeztették volna a nyilatkozattevőt a hamis tanúzás következményeire, amely a Pp. 172. §-ának (2) bekezdése szerint a bizonyítékkénti értékeléshez eljárási követelmény. Végül a csatolt nyilatkozat figyelembevételére a másodfokú eljárásban a Pp. 235. §-ának (1) bekezdésében foglalt korlátozó szabály miatt sincs lehetőség, mivel megállapítható, hogy az alperesnek már az elsőfokú eljárás során módja lett volna a nyilatkozattevő tanúkenti meghallgatását indítványozni, miután **/tanú 1/** vallomástételére - amelynek cáfolata a nyilatkozat célja - már a 2008. január hó 23-i tárgyaláson (15. sorszámú jegyzőkönyv) sor került, amelyen az alperes és jogi képviselője is jelen volt. Az alperesnek tehát több mint egy év állt rendelkezésére a vitatott tanúvallomás cáfolatára egyéb bizonyítási eszközzel, akár **/személy 2/** tanúkenti meghallgatásával, amelyre azonban indítványt az elsőfokú eljárás során nem tett.

Ugyanakkor az ítéltábla álláspontja szerint az élettársi kapcsolat megszakadása időpontjának megállapítása körében az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat a maguk összességében, okszerűen értékelte, eleget téve a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt eljárási követelménynek, így ezzel összefüggő tényállási megállapításaival az ítéltábla teljes mértékben egyetért. Csupán a fellebbezés kapcsán mutat rá arra, hogy az életközösség 2005. évi időleges megszakadását követő horvátországi közös tartózkodások is alátámasztják az élettársi kapcsolat folytatását, hiszen az utazások idején a felek érzelmi kapcsolata még fennállt, amit bizonyítanak a csatolt fénykép-, illetőleg video felvételek, valamint az is, hogy amikor az alperes egyedül utazott ... szigetére, a felperest - a híváslistákból láthatóan - rendszeresen kereste telefonon. Utóbbi egy megszakadt élettársi kapcsolatban életszerűtlen. **/tanú 7/** vallomása ugyanakkor e tekintetben nem értékelhető, hiszen - az alperessel egyezően - azzal indokolta a felek ez időszakbeli közös külföldi útjait, hogy azok csak a gyermek érdekében történtek, ezzel szemben bizonyított tény, hogy a felek gyermeküket nem minden alkalommal vitték magukkal. Szintén bizonyítja a felek vitatott időszakbeli együttélésének élettársi jellegét **/tanú 5/** tanúvallomása, aki kifejezetten utalt arra, hogy nemcsak az alperes fizette vállalkozói díját, s arra is, hogy valaki - feltételezhetően a felperes - a család összes tagjára mosott, vasalt. **/tanú 3/** vallomása szintén nem alkalmas annak igazolására, hogy a felek élettársi együttélése már 2005. évben véget ért. Az általa előadottak utalhatnak a peres felek kapcsolatának kiegyensúlyozatlanságára, de nyilatkozatát a perben felmerült többi bizonyítékkal

- 6 -

együtt - a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően - értékelve az életközösség korábbi megszakadásának megállapításához nem elegendőek. **/tanú 8/** ugyanakkor információit kizárólag az alperestől szerezte. **/tanú 4/** sem állította az életközösség 2005. évi megszakadását, csak a felek kapcsolatának ekkortól való hullámvá válására utalt. Mindezek alapján megállapítható, hogy az alperes a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésében szabályozott bizonyítási kötelezettségének az életközösség megszakadására tett

tényállításai tekintetében nem tudott eleget tenni, ezért az elsőfokú bíróság a felperesi bizonyítékok alapján helyesen határozta meg ennek idejét 2007. február elejében.

A kifejtettek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét részben - kisebb részt helytadva az alperesi fellebbezésnek -, a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, s a felek élettársi kapcsolatának kezdő időpontját 1997. január 1. napjára módosította, míg egyebekben az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

Miután a peres felek jogvitája a közbenső ítélet folytán még nem zárult le, a másodfokú bíróság kizárólag a másodfokú eljárási költségekről döntött (Pp. 77. §). Ennek során értékelte a felperes másodfokú eljárásbeli nagyobb arányú pernyertességét, így ezt figyelembe véve, a Pp. 81. § (1) bekezdésének alkalmazásával a túlnyomórészt pervesztes alperest kötelezte a felperes másodfokú eljárással összefüggésben felmerült perköltségeinek részbeni viselésére, amelyet a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (3) és (4) bekezdése alapján határozott meg.

S z e g e d, 2009. június 3.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Kiss Gabriella sk.
előadó bíró

Dr. Kasza Ferenc sk.
ábrabíró